

פרוטוקול מס' 20

מישיבת ועדת העבודה שהתקיימה
ביום ד' י"ח בסיוון תשי"ב -
11.6.1952 בשעה 10.30.

משתתפים:

- ע. גוברין - היו"ר
- ש. בז'רנו
- ד. בסתוני
- ב. צ. הרמל
- ס. חנוכי
- ג. סברסקי
- ז. ישעיהו
- א. מסום
- ו. שרץ
- א. תבורי

מוזמנים:

- י. עמיד - מטעם מסד הבטחון
- א. שמיר - " " "
- ס. קליף - " " "
- מר שלגי - מטעם מסד המספטים

סדר-היום:

- א. חוק נכים (תגמולים וסיקום) (תיקון).
- ב. חוק מטפחות החיילים שנספו במערכה (תגמולים וסיקום) (תיקון).

=====

היו"ר ע. גוברין:

פותח את הישיבה.

אמול הודעת, כי אנו נצביע מחדש על הענין בקשר לנכות של 35% ו-50%. נדמה לי, כי לא הובהר די הצורך מה המעמדה שאנו עומדים להטיל על המדינה בהחלטה שאנו קיבלנו בקשר לנכים בעלי נכות מ-35% - 50% כשהם מחוסרי עבודה ופרנסה. תחילה היה הנכה מקבל תגמול חד פעמי. אולם כאשר הוא חוזר להיות מחוסר עבודה - הוא מתחיל לקבל מחדש פנסיה כאילו הוא היה נכה בעל נכות של 100%. כולנו חשבנו שדינו כדין נכה בעל נכות של 50%.

י. עמיד:

רשומים כיום 400 נכים בעלי נכות מ-35% - 50% כלומר מספרם מתקרב

ל-500.

א. סעיף:

יד אחת חסרה - זה 60% נכות, עין חסרה -
35%, הגבלה בלתי ניכרת בתנועות האיברים -

35%

י. עמ"ר:

יסנם עוד כ-50 איס המכנים לסיקסס הכלכלי.
יסנם 25 איס המקבלים כלכלה, כלומר שהם
טרם וסתדרו בעבודה ומקבלים כלכלה מתוך בערך כ-430 איס המסודרים בעבודה.
מסדר הבטחון בחן בעיה זו והגיע לכלל הצעה, כי במקום להפחית מן הסיקסס
הכלכלי ולתת לאדם תגמול כלכלי, לסייע לאדם בסיקססו, על-סנת סירויח
יותר מאשר התגמול נותן לו ולהבטיח לו שלא יהיה מחוסר עבודה, אם יקבע
כי חוסר העבודה שלו הוא לא באססתו - קצין התגמולים צריך לתת לו תגמול
חודסי.

היו"ר ע. גוברין:

מתברר עתה, כי נכים בעלי נכות מ-35% - 50%
מסדרים סגיא קרוב ל-500 איס, מהם סוקסו
כ-430. נטארו רק 50 איס סטרם סוקסו. יסנם כ-25 איס המקבלים כלכלה, כלומר
סנכותם סגיעה ל-100%. הוברר עתה, כי לסדות סיקססם סל סנכסס, ולסדות
סיקססם חחד-פעמי, הרי במקרה סל חוסר עבודה הוא מתחיל לקבל תגמול כאילו
הוא היה זכה בעל דרגת נכות סל 100% - כנו היתה החלטתנו סאתמול, אגי
הייתי סגיע, כי אנו נטאיר בתוקפן את הנוחב הקודם סנכסס בעלי דרגת
נכות מ-35% - 50% מקבלים תגמול חד-פעמי, זסיקסס המכרסע סל הנכסס היה,
סה יהיה אם הנכה בעוד 10 אנים יטאר מחוסר עבודה.

א. סוססס:

אפסר לעסות רויזיה סל ההחלסה, אך היה
צריך להודיע לכל יתר חברי הוועדה סיס

להם הסתייגויות בנידון זה.

היו"ר ע. גוברין:

הודעתי לחברת הכנסת לסדן, כי אנו עוסדים
להצביע סנית על נקודה זו

א. סוססס:

יוסכ-ראס הוועדה בהביאו חוק זה לכנסת
יססור הודעה זו, כי בוועדה הוחלס תחילה
אחלת מתוך חוסר ידיעת מאוסר ספעסי, ואחר-כך יססור הודעה על דעת כולנו.

היו"ר ע. גוברין:

לא עלה על דעתי לנהוג אחרת.

ה ח ל ט ה:

לאחר שהוועדה ססעה הסברים נוספים לגבי
נכים בעלי דרגת נכות מ-35% - 50% מסאירסם
את החוק הקודם בתוקפול.

היו"ר ע. גוברין:

לא נוכל להביא חוק זה לכנסת, כי עלינו
להביא את סני החוקים גם יחדן חוק הנכים
וחוק מספחות החיילים סנספן במערכה. הסיעות הסונות בוועדת הססנה יצביעו
כאילו הן בהרכב סלא.

אני מאבקס את חברת הכנסת סברסקי לסלא

את סקוסטי.

ג. חוק משפחות החיילים שנספו במערכה:

היו"ר ג' טברסקי:

לכזות את כל המביעות של הנסים הסכולות והאלטנות. באי כח ההורים הסכולים ציינו, כי התיקונים נראים בעיניהם, אולם יש להם תביעות נוספות. אנו נעבור בהתאם לסדר התביעות שלהם.

בסעיף 7 של החוק הקיים ישנה תקנה האוסרת, כי אלמנה שנשארה ללא ילדים, יסולט לה תגמול כל ימי חייה החל מגיל 45 ומעלה. תן מבקשות שיתחילו לסלם להן את התגמול מגיל 40 ולא מגיל 45. אלמנה שנשארה ללא ילדים, בהתאם לחוק, מקבלת היום תגמול במסך 6 חודשים אם היא הגיעה כבר לגיל 30. אולם אם היא טרם הגיעה לגיל 30 היא מקבלת תגמול רק במסך 3 חודשים. תן מבקשות שאם האלמנה טרם הגיעה לגיל 30 תקבל תגמול במסך 6 חודשים ואם היא הגיעה לגיל 30 - ינתן לה תגמול במסך 12 חודש. נדמה לי, שבדבר זה ישנו בחוק, נאמר שם, כל עוד היא נצרכת יסלם לה תגמול חודשי שלא גם לאחר שעברה את התקופה שהיא זכאית לקבל תגמול זה, בהתאם לסעיף קטן ב'.

י. עמיר:

אנו מוכנים לקבל תביעה זו, שאם האלמנה טרם הגיעה לגיל 30 - ינתן לה תגמול במסך 6 חודשים ואם היא הגיעה לגיל 30 - במסך 12 חודש. דבר זה מתקבל על הדעת, כי יש לתת לאשה שהות להתאוסט עד אשר היא יכולה לחזור לחיים תקינים. אנו מציעים שהתגמול ינתן לאלמנה שהיא בגיל 30 - 40 במסך 9 חודשים במקום 6 חודשים; ולאלמנה בגיל 40 - 45 ינתנו 12 חודש. איננו מקבלים את התביעה לסנות את הגיל מ-45 ל-40 שהחל מפגש האלמנה מקבלת מסיבה כל ימי חייה. אם האלמנה מבחינה בריאותית אינה מסוגלת לעבודה - ענין זה נכנס לסעיף אחר. אבל אם היא מסוגלת לעבודה - יש להסאיר את גיל 45 שנה.

א. טטופ:

לדעתי צריך להיות דינה של אלמנה בת 40 שנה כדין אלמנה בת 45, כי אין היא יכולה בגיל זה לחסס לה עבודה.

היו"ר ג' טברסקי:

במקרה שהאשה היא נצרכת, אין הגיל קובע דבר.

ב. צ. הראל:

לדעתי, טוב לקבל סעד גיל 30 ינתן לאלמנה תגמול במסך 6 חודשים, מטום שבדבר זה תלוי אם יש לה עבודה או לא. אם אין לה עבודה - יש להאריך תקופה זו, אך במקרה שיש לה עבודה - זה מספיק. הגבול הסני הוא גיל 45.

י. עמיר:

אם היא עובדת או לא - אין זה אומר באיזה מידה היא נצרכת.

ס. קליף:

התגמול הניתן לאלמנה עד גיל 45 הינו הענקה חד פעמית ולא תגמול חודשי. בדבר הסקרים היא יכולה לדרוס את כל תשלום הכסף, היא רשאית לקבל זאת בצורת העקבה חד-פעמית. אבל איננו יודע כיצד יתייבב דבר זה עם ההכנסה בדבר עבודת האשה, כי דבר זה צריך לקבוע עם נפילת האדם.

היו"ר ג' טברסקי:

נדמה לי, כי התביעה לתת לאלמנה תגמול חודשי כל ימי חייה מגיל 40 במקום מגיל

היו"ר ג'. סברסקי:

45 - אינה סנוצקת, אנו רואים את הנשים בארץ בגיל 40 כנשים עובדות אולם במקרה של מחלה והאלמנה היא בצרכת - יטנו סעיף אחד. איננו רואים בגיל 40 הוא מחוץ לגיל גבולות העבודה.

לדעת, יש לקבל את התביעה אם האלמנה

הגיעה לגיל 30 ואין לה ילדים יש לתת לה תגמול במסך 12 חודס, כדי לאפשר לה להתאוסס ולהקנות לה מקצוע, אם לא עבדה עד כה. אלמנה סטרם מלאו לה 30 ואין לה ילדים - יש לתת לה תגמול במסך 6 חודסים, כי אף היא צריכה להתאוסס ולקנות מקצוע. בן יש להסאיר את גיל 45 אשר מסנו ואילך תקבל האלמנה תגמול במסך כל ימי חייה.

ה ח ל ט ה:

1. אלמנה סטרם מלאו לה 30 שנה ואין לה ילדים - תקבל תגמול במסך 6 חודסים.
2. אלמנה סמלאו לה 30 שנה ואין לה ילדים - תקבל תגמול במסך 12 חודס.
3. אלמנה מגיל 45 שנה תקבל תגמול כל ימי חייה.
4. אם היא תהיה בצרכת יטולם לה תגמול חודסי מלא גם לאחר סעברה את התקופה שהיא זכאית לקבל תגמול - דבר זה יטנו בחוק.

היו"ר ג'. סברסקי:

הן מבקשות זכויות יתר. בקשה כזו היינו רוצים לקבל מכאן בקשה הנובעת מסעיפים 33, 34, 35 תגמוליהן/בנקודה זו היינו רוצים לקבל מכאן בקשה הנובעת מסעיפים 33, 34, 35

ס. קליף:

ישנן זכויות יתר מסני סוגים: א) האלמנה מקבלת זכויות אלה בתוקף תקנות סיקום הסוציאליות על-ידי סר הבטחון. זוהי זכות לקבל הלוואה לסיכון, לקבל הלוואות הענקות ליצירת מקורות פרנסה, לחינוך מקצועי ושד. ב) אלה הן זכויות שלא סר הבטחון מקנה אותן, אלא כל סר בגבולות מסכותו בהתאם לחוק שהוא מבצע, הוא יסאי להקנות זכויות יתר לבן מספחת חייל שנפל במערכה, למסל, סר האוצר יסאי לתת הנחה מתשלום סכס או מתשלום סס מותרות. סר התחבורה יסאי לתת הנחה ססס על סכוניות.

אשר לזכויות היתר סן הסוג הראסון הן

ניתנות על-פי סעיף 33(א). אנו מציעים להגביל אותן דק לגבי אלה סבני מספחת החיילים הזכאים לתגמולים.

אשר לזכויות היתר סן הסוג הסני, זכויות

היתר סכל סר יכול להקנות אותן בגבולות מסכותו בהתאם לחוק שהוא מבצע; אנו מציעים שכאן לא תהיה כל הגבלה, אלא כל בן מספחת חייל - לפי ההגדרה הנמצאת בסעיף 1 של החוק - יסאי להנות מהן, והסר יקבע מה הם סוגי הזכויות.

היו"ר ג'. סברסקי:

כלומר, אתם מציעים שדבר זה לא יהיה בגוף החוק אלא בתקנות. יוצא איפוא, כי אלמנה שהיתה זכאית לתגמולים אהנה מזכויות יתר לפי תקנות סיקבע הסר.

ס. קליף:

אלמנה יסאית לתבוע תגמולים כעבור 5 סנים לאחר שהיא הפסיקה להיות זכאית לכך -

דבר זה כתוב בחוק.

ה ח ל ט ה:

ענין זכויות היתר יזכנס לתקנות ולא לחוק.
בהתאם לתחום סמכותו של כל שר.

הי"ד ג' טברסקי:
הן מבקשות תיקון לסעיף 8, הכוונה להצטרף
התגבולים לדרגה ג'. מאחר שטרם קבענו את
התשלום הסופי לנכים והעברנו ענין זה לוועדת המסנה לקבוע זאת, הרי החלטת
ועדת המסנה תחול גם על האלמנות.

ה ח ל ט ה:

בקשר להצטרף התגבולים לדרגה ג' -
כאשר יקבע התשלום הסופי לנכים, הוא
יחול גם על האלמנות.

הי"ד ג' טברסקי:
במסגרת
הן מבקשות, כי/הסכום המינימלי הניתן לילד
עתה הוא 4 ל"ש לחודש וביחד עם תוספת הינוק
הוא מגיע לסך של 24 ל"ש לחודש, להגדיל ולתת להם כדי קיום מלא לילד
הראשון, ובמקום 30% לילד השני; הן מבקשות - 60%.

ה ח ל ט ה:

מאחר שעל ועדת המסנה לקבוע את
התשלומים לנכים ולאמנות, היא
תקבע זאת גם לגבי ילדים.

הי"ד ג' טברסקי:
האלמנות מבקשות שיזוותרו להן על ההפחתות.
אנו אמנם קבענו עמדה לגבי ההפחתות מהנכים.
אולם נדמה לי, כי באן המצב הוא טובה. על-כן אף אני הייתי מציעה, כי אנו
נותר על ההפחתות, סטום שאנו יודעים במה כרוך זכר זה. אנו מעוניינים
לעודד עבודת אלמנות ונשים.

ה ח ל ט ה:

אלמנה, אם עובדת ט"ס לה ילד אחד או
יותר, אנו סווגרים על ההפחתות שלה.

י. עמיד:
אף מצידנו אין התנגדות שלא תחולנה הפחתות
על אם עובדת אטר ילד אחד או יותר סמוכים
על סולחנה.

הי"ד ג' טברסקי:
אלמנה הניסאת שבית מקבלת תגמול כדי החזקתם
המלאה של ילדיה. החוק מבדיר, כי האלמנה
מקבלת את המגיע לה, והילד - דאבתו של סטוד הבטחון גם במקרה שהאם ניסאה
והסתדרה. איננו רוצים להטיל עול על האב החורג בקשר לילדי החייל שנפל.
יוצא איפוא שהיא מקבלת אותו התגמול כאילו הילד סמוך על סולחנה.

ס. סליף:
לאחר בדיקה נסחנו סעיף זה, ואנו מציעים
לכתוב במקום סעיף 13 את הסעיף הזה:

ס. קליף:

אלמנה של נספה שניסאה לאחר ויתומי הנספה סמוכים על סולחנה, יסולם לה בעד היתומים הסמוכים על סולחנה תגמול בטיעורים אלה: היה יתום אחד סמוך על סולחנה - התגמול המגיע בעד יתום לפי סעיף 7(א), היו סני יתומים או יותר סמוכים על סולחנה - בטיעור ההפוך שבין סכום התגמול שהיתה זכאית לו אלמנה שניסאה ובין הסכום הסוה ל-60% מן התגמול המגיע לאלמנה לפי סעיף 7(א).

ה ח ל ט ה:

לקבל את ניסוחו של סד קליף.

היו"ר ג'. טברסקי:

הן מבקשות שהיתומים יוכלו לקבל הסבלה תיכונית בכל הצורות הקיימות בארץ, בהתאם להטלצת המועצה הפדגוגית. החוק היסן אזמר, כי יש למצוא את סידורם של היתומים בהתאם לכסרונות המיוחדים של היתום. הינון מקצועי גיתן לילדים אלה. הן מבקשות שלא המקעצה הפדגוגית תקבע, אלא המועצה הפדגוגית של אותו בית-ספר בו למד הילד וסיים את לימודיו. אני מציע, כי נקבע שהדבר ייעשה לפי המלצת המועצה הפדגוגית שתקבל המלצות מבית-הספר בו למד הילד.

א. טרנסק:

אני מציע, שאנו נכתפם לפי המלצת המועצה הפדגוגית של בית הספר בו למד הילד באיסוף המועצה הפדגוגית הכללית.

ס. קליף:

סעיף 7(א) מאסר להתקין תקנות ולהוציא כסף עבור טיקום וטיכון וצורות אחרות של טיקום מבחינה כלכלית - התקנות מקנות סמכות זו לסד הבטחון. סד הבטחון רטאי להתקין תקנות בענינים אלה כגון, הנחות ממסלום לסם רכישת מקצוע, או הסבלה כללית, או מקצועית. אם דבר זה ייעשה בצורת המלצה מצד המועצה הפדגוגית, או יש לקבל המלצה ממסדר החינוך והתרבות - לדעת אסר דבר זה לקבוע בתקנות. אולם דבר זה מצריך בירור נוסף.

היו"ר ג'. טברסקי:

למעשה, הבנו מבינים לרוח הבקשה. אולם מסךד הבטחון חוסב לתת זאת בצורה תגמול לאחר שתבוא המלצה מבית-הספר בו למד הילד.

כן ישנה דרישה נוספת בקשר לנופס, כי במסךד הסנה יינתנו סבועיים נופס לאם ולילדים המקרים לכך בהתאם להמלצה טיביאנו. נראה לי שזו דרישה בלתי צודקת. הן לאמהות העובדות מורידים את כל ההפחות.

ה ח ל ט ה:

דרישת הנופס היא בלתי סוצדקת.

היו"ר ג'. טברסקי:

הן מבקשות שתינתן להן עזרה מספטית חינם בדינים הקסורים בעניני סכול. (עסידן דבר זה גיתן).

ס. קליף:

אנו עוסים זאת בצורת הסדר עם עורכי-הדין.

אני מציעה לדבר זה יכנס לחוק.

היו"ר ג' טברסקי:

יש לדבר עם סר המספטים באיזו צורה יינתן
סעד זה, יתכן ועל-ידי סדקלים המחוז.

ה. הליף:

ה ח ל ט ה:

יש לתת עזרה מספסית זו לאנשים
הזקוקים לכך. אך יש לדבר כיצד יש
לעשות זאת, אם בצוף החוק או בצורת
קצבות.

ישנה כאן בקשה, כי זכותו של היתום לסדרת
בצבא הגנה לישראל כזכותאח יחיד לאחר

היו"ר ג' טברסקי:

טאח אחד נפל.

ה ח ל ט ה:

בקשה זו חודגת מתחום סמכותנו.

הבקשה מבאה היא בקטר לאלמנה של נספה
שהיתה חרה תסולמנה לה כל התוצאות
הקטורות בלידה, לפי חישובי לידה בצירוף הצירוד בטך-הכל 200 ל"י. כן
הבראה לאם בטסך טבועיים ב"גוה אם.

היו"ר ג' טברסקי:

הצעתנו היא לתת לאטה חרה תגמול המסתלם
לאלמנה ללא ילדים בטיעור של 3 חודשים,
זה מתקרב לסך של 120 ל"י, כהענקת לידה. איננו יכולים לחייב מוסד
עצמאי לתת לנשים אלה נופט בטסך טבועיים.

ס. קליף:

סמעי, כי נותנים לאטה חרה החל מהחודס
הטביעי להריונה תוספת מזון. הייתי
רצה לדבר זה יתבטא גם בכסף, כי אם היא נטארת יחידה בחודס הטביעי
להריונה - עליה לקבל גם תוספת כסף.

היו"ר ג' טברסקי:

נוסף למזון היא מקבלת סליס נוסף מסכום
התגמול החל מהחודס הטביעי להריונה.

ס. קליף:

הסכומים הם פעוטים ואני מציע, כי לא
נכנס לפרטים אלה.

ג. הרמלי:

ה ח ל ט ה:

חל מן החודס הטביעי להריונה היא
מקבלת סליס נוסף על התגמול הרגיל.

בחוק כתוב, טאם האלמנה זקוקה לאיזון
שהיא צורת סיקום, היא מקבלת 60 ל"י תסלום

היו"ר ג' טברסקי:

היו"ר ג'. טברסקי:
סל התגמול הסגיע לה. אני מציעה סכום זה העומד לרשות האלמנה לסם יצירת
סקורות פרנסה, יוקצב לה גם במקרה של ניסואים. אני מציעה סדבר זה
יכתב בחוק, כי הניסואים נראים כסידור.

ג. טרי:
למעשה זה כך. אני מבין סיס לתקן עוול
בחוק, כי המסדר כפות לסיגרה ולאות הסתה.
אולם במקרה זה המסדר נותן סיקום זה. על-כן אינני רואה צורך לכתוב
אותו בגוף החוק. נדמה לי, כי אם נכתוב דבר זה - בפגע בטעם הטוב.

ד. קליף:
במציאות אנו נוהגים כך, אם כי הניסוח
פוגע בטעם הטוב. אבל עלינו לראות את
המציאות ולהסתדרל סבחוק יתאים לה, מסום סאיננו יודעים סי זבוא אחר'נו
ןכיצד הם ינהגו. החוקים בארצות הסונות אוסרים דברים אלה בפרסס.

א. תברני:
אלמנה הסוצאת את אוסרה סחדס - הרי סבה'נת
העם זהו דבר רצוי. אבל סבה'נת ההורים
הסכולים והילדים סנסארן - זוהי פגיעה חריטת. אם הדברים נעטים בלאו
הכי - ניחא. אולם לכתוב זאת בגוף החוק - אין זה נאה.

י. עמיד:
נדמה לי, כי אנו צריכים לעודד ניסואים
סל אלמנות, האם היא צריכה כל יסי חייה
להנזר סן החיים, ובצורה זו אנו ססתדלים לסייע לה.

ס. קליף:
אני חושב סאפסר יהיה לסנא ניסוח סתאים
סלא יפגע בטעם הטוב. אנו נסתדל להביא
ניסוח כזה ליסיבת ועדת הססנה.

ה ח ל ט ה:

1. יט לכתוב בחוק סאם האלסנה סוצאת
את אוסרה סחדס - יט לראות זאת
כסיקום.
2. על נציגי מסדר הבסחון להביא ניסוח
מתאים לענין זה לבל ילפגם הטעם הטוב.

היו"ר ג'. טברסקי:
הן סנקסות סתינתן להן הזכות לקנות בסקס.

י. עמיד:
אי-אפסר להקנות להן זכות זויץ

ה ח ל ט ה:

אין להקנות להן זכות זויץ.

היו"ר ג'. טברסקי:
הן סנקסות להקנות לבנים זכוי'ות יתר גם
לאחר סעברו את גיל 18 כתוצאה סהסעיפים

סר הבטחון יכול להתקין תקנות ולאפשר לבן
ללמוד גם אם סלאו לו 18 שנים.

ד. קליין:

אני חושב, כי יש להסלים את העזרה לבנו של
חייל שנפל אם ברצונו להמשיך את לימודיו.

ג. סרני:

ה ח ל ט ה:

יש לאפשר לבנו של חייל שנפל להמשיך בלימודיו,
אולם אפשר להסדיר זאת בצורת תקנות.

הן מבקשות לתת תגמול ליתום שאין לו כל
הכנסה מקורות אחרים - נדמה לי, כי דבר זה

היו"ר ג'. סברסקי:

סודר.

הן מבקשות להסדיר הקמת אפוטרופסות מתאימה
לגבי היתומים. אולם זוהי דרישה שבאה
מתוך חוסר ידיעת הדברים. חוק סיוע זכויות האשה מקצה לאם אפוטרופסות
טבעית לגבי הילד ואינני יודעת אם יש מקום לסינוי אפוטרופסים חדשים.

אנו עברנו על תזכיר האלמנות, אולם סרם
נבענו בתזכירם של "יד לכנים". אנו נעביר את הפרוטוקול לוועדת המסכה,
כדי שתדע מהן הנקודות שיש לברר.

היסיובה נבעלה בסעה 11.45